

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

Ügyszám: SzJSzT-31/2015

A szakvélemény címe: Szakirodalmi mű felhasználása

I. Előzmények

A Nyomozóhatóság nyomozást folytat a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: „Régi Btk.”) 329/A. § (1) bekezdésbe ütköző szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése vétség elkövetésének gyanúja miatt W. A. és R. M. ellen. Ezért a **Hatóság 2015. szeptember 7. napján igazságügyi szakértőként rendelte ki a Szerzői Jogi Szakértő Testületet.**

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint „a Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást [...]”. Az eljáró tanács szakvéleményét a megkereséshez csatolt bizonyítékok alapján hozta meg. A csatolt bizonyítékok:

- Sz. I.: Könyv 1) Budapest, 2008., puhakötésű könyv, 78 oldal
- Sz. I.: Könyv 2) Budapest, 2008., puhakötésű könyv, 189 oldal
- valamint egy színes grafika, 1 A4-es oldal (a továbbiakban: Grafika).

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a Nyomozóhatóság rendelkezésre bocsátotta az SZJSZT-22/2012_3. sz. szakvéleményt is, amely alapján az **eljáró tagok a korábbi szakvéleményekben szereplő megállapításokat is figyelembe véve jártak el jelen ügy elbírálásakor.**

Előzményként megemlíthető, hogy az ügyet megelőzően három szakvélemény született Sz. I. jegyzeteinek szerzősége, valamint ezen jegyzetek felhasználásának egyes kérdéseiben: az SZJSZT-22/2012 [a továbbiakban: „1. szakvélemény”], az SZJSZT-22/2012_2 [a továbbiakban: „2. szakvélemény”], valamint az SZJSZT-22/2012_3 [a továbbiakban: „3. szakvélemény”]. Ezért a vizsgálati anyagok között nem található szakvéleményeket – a Nyomozóhatóság munkájának segítése céljából – az eljáró tanács csatolja jelen szakvélemény mellékleteként. Az eljáró tanács tájékoztatásul jelzi, hogy a jelenlegi és a korábbi ügyekben eljáró tanács összetétele – a szavazó tag személyétől eltekintve – azonos.

Az eljáró tanács előzetesen megjegyzi, hogy az említett korábbi szakvélemények tárgyát képezte egy, a felperesként fellépő Sz. I. –Á. L. alperessel szemben folytatott perben bizonyítékként beterveztett – által saját szerzői műveként hivatkozott jegyzet-gyűjtemény. Sz. I. nyilatkozatában rámutatott, hogy a jegyzet-gyűjtemény összeállításánál más művek felhasználására támaszkodott. E szerint a felperes oktatási tananyagát külföldi jogirodalmak fordításából (ld. K-rendszert), külföldi jogirodalomból (ld. N-rendszert), továbbképző tanfolyamon kapott jegyzetből (ld. B-rendszert), valamint egyéb szakirodalmi művekből állította össze. A felperes által jelzett különböző felhasználások (így fordítás, a fordított szöveg felhasználása, az idézés, az átvétel) azonban a jegyzet-gyűjteményben nem voltak nyomon követhetőek, így az eljáró tanács a szövegrészek pontos és egzakt beazonosítása hiányában nem tudta megállapítani a korábbi szakvélemények tárgyát képező jegyzet-gyűjtemény esetében Sz. I. felperes szerzőségét.

II. Jogsabályi háttér

1. Szerzői jogi védelem

Az eljáró tanács az 1. sz. szakvéleményében részletesen kifejtette a szakirodalmi művek egyéni, eredeti jellegének feltételeit, vizsgálati szempontjait, valamint az ilyen művek felhasználásának feltételeit. Ezért az alábbiakban erre vonatkozó áttekintést nyújtunk csak. Az Szt. 1. § (1) bekezdése szerint szerzői jogi védelem illeti az „irodalmi”, „tudományos” és „művészeti” alkotásokat, így a szakirodalmi műveket is, amennyiben azok **egyéni, eredeti jelleggel rendelkeznek**. [Szt. 1. § (2) bek. a.) pontja és az 1. § (3) bek.]

Az Szt. 1. § (6) bekezdése szerint „*Valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.*” Mindezek tehát szerzői jogi értelemben bárki által engedély és díjfizetés nélkül felhasználhatók, azaz közkincsbe tartoznak, felhasználásukra szerzői jogi értelemben nem szerezhető kizárólagos engedélyezési jog. Figyelmet érdemel, hogy a szerzői jog szempontjából a **tudományos tartalom és annak leírása, ábrázolása, megjelenítése elválik egymástól**. Ezen elkülönülés lényege, hogy míg a tudományos tények, felfedezések önmagukban nem állnak szerzői jogi védelem alatt, addig ezek egyéni, eredeti kifejtése, megjelenítése szerzői jog tárgyát képező mű lehet. Míg tehát a tudományos tételek, a használt szakkifejezések – szerzői jogi értelemben – önmagukban nem monopolizálhatók, addig a mindezeket magában foglaló egyéni, eredeti módon megjelenített tudományos alkotás (szakirodalmi műként) szerzői jogi védelem alatt áll. A szakirodalmi mű egyéni-eredeti jellege megtestesülhet számos módon, így többek között sajátos megfogalmazásban, egyéni grafikai ábrázolásban vagy akár sajátos szerkesztői tevékenység eredményeképp létrejött gyűjteményes műben. **Mindebből következik, hogy a tudományos tények puszta megállapításai – így esetünkben a fülakupunktúrás pontok, illetve az azokhoz kapcsolódó terápia és gyógyhatások leírása – azok újszerűsége ellenére sem monopolizálhatók szerzői jogi értelemben, hanem közkincsbe tartoznak, tehát mindenki számára szabadon hozzáférhetők és terjeszthetők**. Ezzel szemben az ilyen tudományos tartalom egyéni, eredeti jellegű kifejtése, megfogalmazása (pl. szakirodalmi mű), ábrázolása (pl. grafikai mű) szerzői jogi védelem alatt áll, tehát mindezek felhasználása a szerző engedélyéhez kötött. Az engedély nélkül történt felhasználás tehát csak abban az esetben sérti a szerzői jogot, ha az túlmegy a szakirodalmi műben megjelenő tudományos tényeken, és azok konkrét, egyéni-eredeti kifejezésmódjára, megfogalmazására, sajátos szemléltetésére is kiterjed, azaz nemcsak a tudományos tényeket, hanem az azokat magában hordozó szellemi alkotást, a művet is érinti.

Egy oktatási célú szakirodalmi anyag esetében természetes, hogy az már létező művekre, az azokban tett megállapításokra épül. Ahhoz azonban, hogy az így elkészült oktatási célú anyagra kiterjedjen a szerzői jogi oltalom, annak tükröznie kell **szerző személyiségéből eredő egyéni, eredeti jelleget**. Emellett csak abban az esetben jogszerű már létező művek szövegszerű felhasználása, ha az engedéllyel, vagy szabad felhasználás szerzői jogi szabályait betartva történik.

Az egyéni, eredeti jellegnek egy szakirodalmi műben a felhasznált műrészleteken kívül saját gondolat- és szövegdékein keresztül kell megjelennie. Nem minősül ugyanis szerzői műnek az idézetek, átvételek egymás mellé válogatása, mivel saját alkotói munka hozzáadása nélkül nincs önálló mű.¹

¹ Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez, szerk: Gyertyánfy Péter, Wolters Kluwer, Budapest, 2014., 248.o.

Ehhez kapcsolódik az a fontos – fentiekkel összhangban álló – megállapítás is, hogy az egyéni, eredeti jelleg akkor áll fenn, ha a szakirodalmi mű **saját szellemi alkotás eredményeként jött létre és nem egy más mű szolgálai másolataként.**

A fentiekre tekintettel az egyéni, eredeti jelleg megállapításához tehát az eljáró tanácsnak meg kell tudni állapítani, hogy mely szövegrészek kerültek átvételre harmadik személyek műveiből, és melyek a szerző saját gondolatai. Abban az esetben, ha a szerző nem teljesítette – az Szjt. szabályai szerint megkövetelt – szabad felhasználás feltételeit, **nem állapítható meg, hogy a szakirodalmi mű mely részei, milyen formában alapulnak más műveken, így ez esetben az eljáró tanács nem tud megalapozott választ adni a szerzősége vonatkozásán.** Felmerül továbbá, hogy abban az esetben, ha egy mű idézési/átvételi szabályoknak megfelelő terjedelmű műrészletet tartalmaz és **e műrészlet** – a mű szerzőjének szabályszerűtlen eljárása miatt – **nem beazonosítható**, szabad felhasználás nem állhat fenn. Ez utóbbi hiányában ugyanis a szerzőnek engedélyt kell kérnie a felhasználásért. Ilyen esetben a felhasználó – az engedély nélkül felhasznált műrészletek tekintetében – a szerzők többszörözéshez [Szjt. 18. § (1)], a terjesztéshez [Szjt. 23. § (1)], valamint a névfeltüntetéshez fűződő jogait [Szjt. 12. § (1)] sérti, ami végső soron a szerzői jogi bitortlás [A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 384. § (1) a.] tényállását valósítja meg annak előírt feltételeinek fennállása esetén.²

2. Szerzőség és szerzői jogosultság

Az Szjt. 4. § (1) bekezdése értelmében a „*szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).*” Szakirodalmi művek esetében az a **természetes személy minősül szerzőnek, aki a szakirodalmi mű megalkotásában egyéni, eredeti módon járt el** és mindez a jogszerűen felhasznált irodalmi műrészletek mellett kimutatható. Az alkotón kívül **szerzői jogosultnak** minősülhet az a személy, aki rendelkezik a műre vonatkozó szerzői, azon belül is vagyoni jogaival. Ilyen személy lehet akár a **könyvkiadó** is. [A kiadóra vonatkozó szerzői jogi szabályokat az Szjt. 56-57.§-ai tartalmazzák.]

A 2. szakvélemény (ld. 1.3. pontot) részletesen kitért a „**szerzőségi vélelem rendszerének**” ismertetésére, ezért itt csak röviden érdemes utalni arra, hogy a művön történő névfeltüntetés kizárólag megdönthető szerzőségi vélelmet jelent. Tehát abban az esetben, ha felmerül a szerzőséggel kapcsolatos kétség, a névfeltüntetés önmagában nem szolgál bizonyítékként a szerzőség alátámasztására.

III. A megkereső kérdéseire adott válaszok

1. A feljelentésben szereplő Sz. I. könyv 2), Sz. I. könyv 1) és a Sz. I. Grafika szerzői jogi védelemben részesülnek-e?

Az eljáró tanács mindenekelőtt megállapítja, hogy könyv 1) nem **tekinthető szerzői műnek** az alábbi indokokra tekintettel. A fejezetek kizárólag a fülakupunktúra tudományos tételein alapuló pontokat, azok elnevezését, az egyes pontokhoz fűzött rövid, egy-egy szóból álló indikációkat, valamint az egyes terápiás javaslatokat tartalmazzák egyéni, eredeti jelleget mutató alkotói tevékenység nélkül. Mindezen tartalmi elemek **megjelenítése nem megy túl a szigorúan vett tudományos megállapítások egyszerű visszaadásán (felsorolás).** Ezért a **könyv tudományos tartalmának megjelenítésében nem fedezhető fel a szerzői jogi védelem fennállásához szükséges egyéni, eredeti megnyilvánulás.**

A Könyv 2) szakirodalmi mű esetében kimutatható ugyan a tudományos tételek egyéni, eredeti

² Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez, szerk: Gyertyánfy Péter, Wolters Kluwer, Budapest, 2014., 133.o.

formába öntése. Azonban az eljáró tanács alapos vizsgálat után sem tudta megállapítani Sz. I. szerzőségét. Ahogy a könyv utal rá: „*Írta és szerkesztette: Sz. I.*”, amiből következik, hogy a szerző feltételezhető, de nem azonosítható saját gondolatszövedékek leírása mellett más művek részleteit is felhasználta. (Ez utóbbira utal a „szerkesztette” kifejezés, valamint az Irodalomjegyzék.) E művek között szerepelnek azok a szakirodalmi művek is, amelyeket az eljáró tanács a korábbi szakvélemények megírásánál megvizsgált, így pl. S. P. jegyzete, amelyek esetében ugyancsak nem volt megállapítható Sz. I. jogszerű felhasználása. [ld. 1. és 2. szakvéleményeket]

Az eljáró tanács – ahogy azt korábbi szakvéleményeiben is jelezte – beazonosítás hiányában **nem tudja megállapítani, hogy a mű egyes részei mennyiben a szerző és mennyiben az irodalomforrásban feltüntetett szerzők művei.** Sz. I. – egyetlen utalást (ld. 81.o.-t) kivéve – nem jelezte ugyanis, hogy az egyes – Irodalomjegyzékben jelzett – szakirodalmi műrészletek a könyv mely részében, milyen formában, milyen terjedelemben kerültek felhasználásra. (Amely egyébiránt a jogszerű felhasználás feltétele is lenne, ld. az Szjt. 34.§-ában foglalt idézés szabályait.) A Könyv 2) szakirodalmi mű esetében **akkor lenne vizsgálható Sz. I. szerzősége**, ha beazonosíthatóvá válna, hogy az Irodalomjegyzékben szereplő művek milyen terjedelemben, formában jelentek meg és ehhez képest **Sz. I. egyéni, eredeti gondolatszövedékei mennyiben vannak jelen a jelzett könyv szövegében.**

Ezért kijelenthető a Könyv 2) szakirodalmi mű tekintetében, hogy mindamelllett, hogy a mű nem elégti ki a tudományos szakirodalmi művek kívánalmait (szövegátvételek forrásainak jelzése), nem bizonyított Sz. I. szerzősége sem.

Az eljáró tanács a **Grafikát szerzői jogi oltalom alatt álló grafikai műnek** tekinti az alábbiakra tekintettel. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy az alkotás tere a következők mentén körvonalazható. Feltételezhetően az ábrán található akupunktúrás pontok elhelyezése tudományos megfigyelés következménye, ezért e pontok fülábrán történő elhelyezése tekintetében – az alkotás tere hiánya miatt – az egyéni, eredeti jelleg fennállása kizárható. A fül ábrázolása és az egyes akupunktúrás pontokhoz kapcsolódó testrészeket megjelenítő ikonszerű ábrák leképezésében azonban az elvben rendelkezésre álló alkotási térben a szerző (azaz a grafikus) kreatív, alkotóművészi módon járt el. Ezért a fényképszerűen (bőrtextúra, árnyékolás) megjelenített fülképen ábrán megjelenített színes, körvonalazott ikonszerű testrészek ábrái alapján a Grafika szerzői műnek minősül. A mű vonatkozásában tehát összefoglalóan megjegyezhető, hogy míg az fülakupunktúra pontjai, azok számozása, elhelyezése egyáltalán nem élvez védelmet, addig az ikonszerű testrészábrák – művészi ábrázolásuk miatt – szerzői jogi védelmet élveznek.

A korábbiak figyelembe vételével megállapítható, hogy a **Könyv 2) és Könyv 1) esetében nem állapítható meg Sz. I. szerzősége**, az előbbi esetben az irodalmi források beazonosíthatatlansága, míg az utóbbi esetben az egyéni, eredeti jelleg hiánya miatt. Ezért a további kérdések elsősorban a **Grafika szerzői jogaira**, valamint annak megsértésre vonatkozathatók.

2. A szerzői jogoknak kik, illetve mely szervek a jogosultjai?

Az eljáró tanács megállapítja, hogy az 1. kérdésben jelzett könyvek esetében **Sz. I. szerzősége nem állapítható meg, mivel Könyv 1) tekintetében nincs szerzői műről szó, addig a Könyv 2) szakirodalmi műnél Sz. I. szerzősége a szövegrészletek forrásának ismeretlensége miatt nem bizonyított.** Ezért a Kiadó szerzői jogosultsága sem bizonyított. A **Grafika szerzőjének** a művön feltüntetett név alapján – egyéb bizonyítékok és a szerzőségi vélelem megdöntéséig – **Sz. I.** tekinthető. Hogy a Grafikára vonatkozóan a szerzőtől szerzett-e felhasználási jogot, így a szerzői jog (egyres elemeinek) jogosultjának tekinthető-e más személy vagy szervezet, arra a benyújtott vizsgálati anyagokban nincs adat.

3. Az esetleges szerzői jogi sértések mely cselekményben nyilvánulnak meg?

A **szerzői jogsértések** eseteit alapvetően a következőképpen határozza meg az Szjt.: „Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.” [Szjt. 16. § (6)]. Az Szjt. szerzői jogsértés-fogalmára, annak feltételeire utal a Btk. 385.§ (1) bek., mint kerettényállás („Aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”)

Mindemellett az Szjt. 16.§-a a „különösen” szóval arra utal, hogy a rendelkezésben említett példákon túl szerzői jogsértés állhat fenn egyéb – nem nevesített – esetekben is, így például amikor a felhasználó a művet saját neve alatt használja fel. Ezt a Btk. a szerzői jogi bitorlás tényállásában szabályozza [Btk. 384. § (1) a.].

Ahogy azt a szakvélemény II./1. pontjában részletesen bemutattuk, a(z) (engedély nélküli) **műfelhasználás csak abban az esetben** állapítható meg, ha az a szakirodalmi műben található tudományos tényeken túl azok **egyéni, eredeti alkotást eredményező kifejtésére is** irányul. Ebből következik, hogy a tudományos tények, elvek, eljárások – amelyek nem tartoznak az Szjt. hatálya alá – előadása, terjesztése, bemutatása stb. nem valósítanak meg felhasználást. Így a fülakupunktúrás pontok bemutatása, megosztása, arról való előadás tartása nem minősül felhasználásnak. Az említett tevékenységek akkor valósítanak meg felhasználást, ha azok a mű egyéni, eredeti jellegét érintik, tehát a mindezek a tudományos tételt, elveket, eljárásokat bemutató **egyéni, eredeti leírásra, ábrázolásra, azaz a tényeken túl a szakirodalmi műre is irányulnak**, ez esetben engedélyhez kötött felhasználásról van szó.

Releváns lehet annak megemlítése, hogy az Szjt. lehetővé teszi bizonyos esetekben az **engedély és jogdíjfizetés nélküli felhasználást az iskolai oktatás keretében**. (Ilyen felhasználás például idézés terjedelmét meghaladó műrészlet átvétele, átdolgozás [Szjt. 34.§ (2) és (4) bek.]) Megjegyezhető ugyanakkor, hogy az **Szjt. iskolai oktatás fogalma nem fedi le valamennyi típusú oktatási formát**. „[...] az iskolai oktatás célját szolgálja a felhasználás, ha az az óvodai nevelésben, az általános iskolai, középiskolai, szakmunkásképző iskolai, szakiskolai oktatásban, az alapfokú művészetoktatásban vagy a felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőfokú oktatásban a tantervnek, illetve a képzési követelményeknek megfelelően valósul meg.” [Szjt. 33. § (4)] Ennek tükrében azok a felhasználások, amelyekre az ezen kívül eső tanfolyamok keretében kerül sor, nem esnek a szabad felhasználás körébe, ezért a szerző engedélyéhez és díjfizetéséhez kötöttek. **Ezért a tanfolyamon történő valamennyi típusú műfelhasználás a szerző engedélyéhez kötött.**

4. A szerzői jogi sértés fennállása esetén azzal az elkövető(k) mely személyeknek, szervezeteknek milyen összegű vagyoni hátrányt okozott?

Az SZJSZT hosszú időre visszanyúló következetes gyakorlatát követve az eljáró tanács nem hivatott pontos összeget megadni, a megkereső kérdésére csak az okozott vagyoni hátrány megállapításához segítő elveket, szempontokat tudja megadni az alábbiakban.

A Régi Btk. 137. § 4. pontja értelmében „*vagyoni hátrány: a vagyonban okozott kár és az elmaradt vagyoni előny*”. Az okozott vagyoni hátrány alapvetően az elmaradt felhasználási díj, illetve a mű megvásárlásából származó bevétel elmaradásában mutatkozik meg.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a vagyoni hátrány becslése Sz. I. javára kizárólag a Grafikára terjedhet ki, miután a Könyv 1) nem tekinthető szerzői műnek, a Könyv 2)mű esetében pedig nem

bizonyított Sz. I. szerzősége.

A Grafika vonatkozásában megállapítható, hogy annak kereskedelmi értékét elsősorban az a védelem alatt nem álló, ezért engedély nélkül is felhasználható térképszerű pontok halmaza és nem pedig a fül-ábra szerzői jogi védelem alatt álló grafikai megjelenítése adja. (Nem kétséges, hogy a vásárlók nem a fül és az azon szereplő testrészek egyéni művészi kialakítása miatt, hanem az akupunktúrás szúrásponthoz beazonosító térkép miatt veszik meg a rajzot.) A grafikai mű engedélyköteles felhasználása könnyen megkerülhető lenne, ha a felhasználó egy sematikus, nem művészi jellegű ábrára vezetné át az akupunktúrás pontokat. **A licenzdíj megállapításánál tehát ezt is figyelembe kell venni.**

A realizált vagyoni hátrány kiszámolásánál alapvetően abból az összegből kell kiindulni, „amekkora összegből [a szerző - SZJSZT.] általa eszik, hogy az adott felhasználásra nem adhatott engedélyt.”³ Ezért célszerű figyelembe venni a piaci gyakorlatot, azaz, hogy hasonló felhasználási módok jogszerű engedélyezése esetén milyen **licenzdíjakat állapítanak meg**, amely díjak azonban általában nem hozzáférhetők.”⁴ Az Szjt. 16. § (4) bekezdése és 42. § (1) és (2) bekezdései értelmében ugyanis főszabály szerint a szerzőt a mű felhasználásának engedélyezéséért díjazás, azaz jogdíj illeti meg, amelyről a felek szabadon döntenek, azzal, hogy a díjnak – ellenkező megállapodás hiányában – a felhasználásból származó bevétellel kell arányban lenni. Miután a megbízás tárgyát képező jogsértő felhasználások nem állnak közös jogkezelés alatt, az **elmaradt jogdíj**, azaz az okozott vagyoni hátrány mértékére a **jogosult nyilatkozata lehet az irányadó.**⁵

Megállapítható továbbá, hogy a felhasználási díj összegére az engedélyezett felhasználás módjai (pl. többszörözés, terjesztés, példányszámra vonatkozóan) jelentős mértékben kihatnak, erre azonban a feljelentés nem utal. A feljelentés kizárólag arra tér ki, hogy a felhasználási díj az „időkorlátozás nélküli folyamatos felhasználásra a gyanúsítottaknak 500-500 000 Ft felhasználási díj ellenében biztosította volna.” (Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a felhasználási díjnak a felhasználásból származó bevétellel arányban kell állnia, ellenkező megállapodás hiányában.) Az eljáró tanács meglátása szerint a díjat a Fültérkép felhasználási módjait figyelembe véve célszerű megállapítani. [Ld. bővebben Szjt. V. fejezetet]. A korábbi megállapítást figyelembe véve, miszerint a Grafika valódi értékét nem annak művészi megformáltsága, azaz szerzői jogi oltalomképesége, hanem az azon szereplő, szabadon reprodukálható tudományos tények (akupunktúrás pontok helye) adják, ezért jelen esetben csak jelképes összegről lehet szó.

A feljelentő által megjelölt forgalmi adatok alapján megjelölt vagyoni hátrány megjelölése részben megalapozott csak. A feljelentő a tanfolyam árából indult ki, amelynek keretében a résztvevők mind a Grafikához, mind a térkép magyarázathoz kapcsolódó Könyv 1)-hez hozzáférnek. Mindezek megrendelhetők azonban webshopon keresztül is. Tekintettel arra, hogy a *Könyv 1)* szerzői jogi értelemben nem tekinthető szerzői műnek, ezért kizárólag a Grafika kiskereskedelmi ára lehet az irányadó a vagyoni hátrány megállapításánál. A webshop a Grafikára br. 1050 Ft vételárat jelöl meg.

5. A feljelentésben szereplő, W. A. és R. M. által tartott képnapos haladó, továbbképző tanfolyamon használt szakmai anyagaikról megállapítható-e az, hogy azok jogsértő módon kerültek felhasználásra az Sz. I. Könyv 2), Sz. I. Könyv 1) és az Sz. I. Grafika műveiből?

Az eljáró tanács a korábban kifejtettek alapján jelzi, hogy csak a Grafikának a vizsgálati

³ SzJSZT-03/2014.

⁴ SzJSZT-03/2014.

⁵ SzJSZT-03/2014.

anyagokban említett tanfolyamhoz kapcsolódó felhasználásaival kapcsolatban tud megállapításokat tenni [Ld. 1. és 3. Kérdéshez kapcsolódó választ].

Szerzői jogsértésnek minősül a Grafika vagy beazonosítható részletének bármilyen technikával történő másolása, e-mailen történő elküldése (többszörözéshez való jog, Szjt. 18.§), a többszörözött példányok tanfolyam résztvevőinek történő átadása (terjesztéshez való jog, Szjt. 23.§), az ábra bemutatása előadás alatt (nyilvános előadáshoz való jog, Szjt. 24.§). (Megállapítható tehát, hogy a vizsgálati anyagok között található **R. M. által e-mailben terjesztett Grafika** esetében a szerző többszörözéséhez, terjesztéséhez, valamint névfeltüntetéshez fűződő jogai sérültek, miután mindegyike a szerző kifejezett engedélye nélkül került sor, ráadásul a szerzősége utaló jelzés eltávolítását követően.)

Ezzel szemben nem minősül felhasználásnak az oktató által **történő figyelembe ajánlás**, amely történhet akár szóban az előadáson, ajánlott irodalomjegyzékben vagy e-mailen. Ugyancsak nem minősül felhasználásnak – az oltalom hiánya miatt – **egyéni, eredeti jelleget nélkülöző fülakupunktúrás pontok** (azok újszerűsége ellenére sem) számának, jelentésének, pontkombinációknak e-mailen történő megküldése, más (saját) ábrán történő bemutatása, előadása stb.

6. Megállapítható-e, hogy a feljelentésben felsorolt szakmai anyagok az Sz. I. Könyv 2), Sz. I. Könyv 1) és az Sz. I. Grafikaművei alapján készültek?

Az eljáró tanács megállapítja, hogy a feljelentéshez csatolt dokumentum tudományos elveken alapuló **pontkombinációkat tartalmaz, amely kombinációk önmagukban és megjelenítésükben sem állnak szerzői jogi védelem alatt.** A jelzett dokumentum az akupunktúrás pontok rövid, tömör, egyéni, eredeti jelleget nélkülöző leírását, gyógyhatását és az akupunktúrás pont számát tartalmazza, mindezt felsorolásszerűen. Ebből következik, hogy a jelzett információk esetleges átvétele más műből, illetve ezen információk felhasználása harmadik személy által nem érinti a szerzői jog védelmének területét. Ugyanez vonatkozik a szerzői műnek nem tekinthető **Könyv 1)** egyes részeinek a gyanúsítottak által egy az egyben történő átvételére is. A jelen szakvélemény III/1. pontjában szereplő táblázatok, leírások a akupunktúra tudományos tételein alapulnak, ezért nem állnak védelem alatt. Átvételük, többszörözésük, terjesztésük nem minősül tehát – szerzői jogi értelemben – felhasználásnak. Ezzel szemben az egyéni, eredeti jelleggel rendelkező **Grafika többszörözése, terjesztése a szerző engedélyének hiányában szerzői jogsértésnek minősül.** [Ld. továbbiakban az 5. Kérdésre adott választ.]

Végül újfent utal az eljáró tanácsa arra, hogy Sz. I. szerzősége a Könyv 2) esetében nem bizonyított. Megállapítható, hogy a jelzett könyv és a Jegyzet azonos témaköröket (pl. szenvedésbetegségek, szenvedésbetegségek terápiái stb.) dolgoz fel. A vizsgálat alapján azonban nem állapítható meg, hogy Sz. I. egyéni, eredeti gondolatészövedékei, művei vagy azok azonosítható részletei kerültek volna átvételre a Jegyzetben. Ugyanez állapítható meg a vizsgálati anyagok között található, nem egységes dokumentumba foglalt, tehát jegyzetrészleteknek tekinthető ábrák, szakmai leírások esetében, amelyek egy-egy tanúvallomáshoz kerültek becsatolásra.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Szinger András
a tanács elnöke

Dr. Hepp Nóra
tanács előadó tagja

Érsek Nándor
a tanács szavazó tagja